

טייערע ניו יארקער:

באשיצן דאס געזונט און וואוילזיין פון קינדער איז איינס פון אונזערע מערסט וויכטיגע פאראנטווארטליכקייטן. עס איז אויך איינס פון די סאמע שווערסטע, ספעציעל ווען געוויסע געפארן - אזוי ווי בליי פארגיפטונג [לעד פויזענינג] (lead poisoning) - זענען נישט גרינג צו זען. קינדער קענען קומען אין בארירונג מיט געפארפולע שטאפלען פון בליי אין זייערע היימען - ספעציעל די וועלכע זענען געבויט געווארן בעפאר 1978 - דורכ'ן אריין אטעמען שטויב, אדער ארומטראגן און אראפשלינגען פעינט ברעקלעך פון אלטע בליי פעינט. דער רעזולטאט דערפון קען זיין אן ערנסטער, און צומאל אומפאריכטבארע, שאדן צו זייער געזונט.

דער דאזיגע בראשור ערקלערט די געפארן וואס בליי פעינט און שטויב אין די היים שטעלט פאר, און עס שטעלט צו וועגן צו באשיצן אייער קינד פון בליי פארגיפטונג.

מיר קענען ארבעטן אינאיינעם צו באשיצן דאס געזונט פון ניו יארק'ס קינדער דורך פארמיידן הויזגעזינד בליי פעינט פארגיפטונג.

מיט שעצונג,

Letitia James

גענעראל פראקוראר
פון ניו יארק
לעטישאַ דזשיימס

מיטלען

ניו יארק סטעיט אפיס פון די אטורני דזשענראל [ניו יארק סטעיט אפיס אוו די אטורני דזשענראל] (New York State) (Office of the Attorney General)
(800) 771-7755
ag.ny.gov

ענווייראמענטאלע באשיצונג ביורא [ענווייראמענטאל פראטעקשאן ביורא] (Environmental Protection Bureau)
אלבאני: (518) 776-2400
ניו יארק סיטי: (212) 416-8446
באפעלאו: (716) 853-8404

ווערט געוואר מער

די פאלגענדע פעדעראלע, סטעיט, און לאקאלע רעגירונג מיטלען וועלן אייך צושטעלן מער אינפארמאציע איבער באשיצן אייער קינד פון הויזגעזונד בליי פעינט פארגיפטונג:

ניו יארק סטעיט אפטיילונג פון געזונטהייט בליי פארגיפטונג פארהיטונג [ניו יארק סטעיט דעפארטמענט אוו העלטה לעד פויזענינג פרעווענשאן]
די וועבזייטל אנטהאלט 'לינקס' (links) צו לאקאלע און רעגיאנאלע פארמיידונגס פראגראמען:
health.ny.gov/environmental/lead

צענטער פאר קרענק קאנטראל בליי פארגיפטונג פארהיטונג [צענטערס פאר דיזיזעז קאנטראל לעד פויזענינג פרעווענשאן]
cdc.gov/nceh/lead

פאראייניגטע שטאטן ענווייראמענטאלע באשיצונג אגענטור [יו. עס. ענווייראמענטאל פראטעקשאן עדזשענסי]
www2.epa.gov/lead

פאר ליסטעס פון בליי פארזיכערטע קאנטראקטארס
cfpub.epa.gov/flpp/pub/index.cfm?do=main.firmSearch

בליי פעינט פארגיפטונג

האלט אייער היים און קינדער אפגעהיטן

ניו יארק סטעיט אפיס פונעם גענעראל פראקוראר לעטישאַ דזשיימס

בליי פעינט און שטויב אין די היים איז געפארפול פאר קינדער

אין 1978, בעפאר עס איז געווארן פארבאטן צו נוצן די פעינט פאר א הויזגעזונד, איז בליי געווען א געווענליכע באשטאנדטייל אין פעינטן וואס ווערן געשמירט אויף ביידע, אינעווייניג און אינדרויסן פון היימען. אויב אייער הויז איז געבויעט געווארן בעפאר 1978, טוט עס ווארשיינליך אנטהאלטן אמווייניגסטנס עפעס בליי-באזירטע פעינט.

בליי-באזירטע פעינט אין די היים איז ספעציעל געפארפול ווען עס ווערט אפגעשוואכט. שטויב וואס ווערט געשאפן ווען פעינט ווערט אפגענוצט - אזוי ווי אויף רוק פענסטער, טרעפ, און 'רעילינגס' (railings) - קען ווערן אריין געאטעמט אדער אראפ געשלינגען דורך אייער קינד, אויסשטעלנדיג זיי צו בליי. קינדער קענען זיין אויסגעשטעלט צו בליי אין פעינט וואס שפאלט זיך, ברעקלט זיך, אדער שיילט זיך ווען ווערט עס ארום געטראגן אדער געגעסן. היים פארריכטיגונג אקטיוויטעטן וואס צושאקלען גע'פעניט'ע ערטער, פאראורזאכנדיג ברעקלעך אדער שטויב, קען אויך אויסשטעלן קינדער צו בליי.

אין דרויסן פון אייער הויז, קענען קינדער זיין אויסגעשטעלט צו בליי ביים שפילן אין זאמד וואס איז געווארן פארפעסטעט מיט בליי פעינט וואס האט געברעקלט אדער זיך אפגעשיילט פון דעם דערויסנדיגן טייל פון אייער הויז.

די געפארן

בליי איז זייער גיפטיג, ספעציעל פאר קינדער אונטער 7 יאר אלט. עס זענען נישט אידענטיפיצירט געווארן קיין שום בלוט שטאפל פון בליי וואס הייסט אפגעהיטן 'סעיף' (safe) פאר קינדער. אפילו קליינע סומעס קענען פאראורזאכן מערערע געזונטהייט פראבלעמען, אריינגערעכנט שעדיגן אייער קינד'ס מעגליכקייט צו לערנען און ליינען, אויפמערזאמקייט דעפיציט (attention deficits), 'הייפעראקטיוויטי' (hyperactivity), אנגעצויגענקייט 'איריטאביליטי' (irritability), און אנדערע אויפפירונג פראבלעמען. א סאך פון די געזונטהייט ווירקונגען פון בליי קענען זיין פערמענאנט. ביי הויכע שטאפלען, קען בליי פאראורזאכן מח שעדיגונג און אפילו טויט.

איז אייער קינד געווען אויסגעשטעלט צו בליי?

דער ניו יארק סטעיט געזעץ פארלאנגט אז אייער קינד זאל ווערן גע'טעסט פאר בליי דורך א העלטה קעיר פראוויידער ביי די עלטער פון 1 יאר, און נאכאמאל ביי די עלטער פון 2 יאר. אין צוגאב דערצו, ביי יעדע רוטינע געזונט-קינד 'וועל-טשיילד' (well-child) באזוך ביז צום עלטער פון 6 יאר, מוזן העלטה קעיר פראוויידערס אייך אויספרעגן איבער סיי וועלכע בארירונג וואס אייער קינד האט מעגליך געהאט מיט בליי, און צו טעסטן נאכאמאל אויב עס איז געווען א מעגליכקייט אז אייער קינד איז געווען אויסגעשטעלט דערצו.

צוליב דעם וואס עס פאסירט אפט אן קיין זעהבארע סימפטאמען, טוט בליי פארגיפטונג אפט מאל אריבער גיין אויף קינדער און צו ווערן באמערקט. א בלוט טעסט איז די איינציגסטע וועג צו פעסטשטעלן אויב אייער קינד איז געווען אויסגעשטעלט צו בליי. אין אלגעמיין, אויב האט איר סיי וועלכע זארגן אויב אייער קינד האט בליי, זאלט איר פרעגן אייער העלטה קעיר פראוויידער אויב אייער קינד דארף ווערן געטעסט. מאכט זיכער צו נאכפאלגן און זיך אינטערסירן וואס די טעסט רעזולטאטן באדייטן.

ווי אזוי מען מאכט אייער היים מער בליי-באווארענט

די בעסטע וועג צו באשיצן אייער קינד פון בליי אין אייער היים, איז צו צוימען זייער פאטענציאלע בארירונג דערמיט. איר זאלט:

- זאפארט פאררעכטן סיי וועלכע שיינדע, ברעקלנדע, אדער שפאלטנדע פעינט אין אייער היים, אדער ערטער - אזוי ווי פענסטער ראמען (frames) - וואו די פעינט ווערט אפגענוצט. אויב טוט איר אליינס די פארריכטיגונגען, רופט אן אייער לאקאלע העלטה דעפארטמענט געוואר צו ווערן איבער נוצן בליי-באווארענטע היים פארריכטונג מעטאדן.
- וואשט אפ אייער קינד'ס הענט און שפילצייג אפט, צוליב דעם וואס זיי קענען ווערן פארפעסטעט מיט בליי שטויב.
- נוצט מאפס, שמאטעס, און פעפער טאוועל, פייכט מיט וואסער, צו רייניגן פענסטער פלאכן 'ווינדאוויילס' (windowsills), פענסטער ווענט 'ווינדאו וועלס' (window wells), און אנדערע פלאכע אויבערפלאכן 'האריזאנטל סוירפעסעס' (horizontal surfaces) דורכאויס אייער הויז יעדע 2 ביז 3 וואכן.
- שטעלט אוועק צוימן צו האלטן אייער קינד אפגעזונדערט פון בליי סכנות אויב אפגעשוואכטע פעינט אויבערפלאכן קענען נישט ווערן גלייך פארראכטן. פארמאכט און פארשליסט די טירן פון צימערן וואס האבן שפאלטנדע, ברעקלנדע, אדער שיינדע פעינט - אדער נוצט קאנטאקט פאפיר אדער דאקט טעיפ צו צייטווייליג פארדעקן די אפגעשוואכטע אויבערפלאכן.
- באקוקט דעם דערויסענדיגן טייל פון אייער היים, אריין גערעכנט טעראסעס און צוימען, פאר שפאלטנדע, ברעקלנדע, אדער שיינדע אדער סיי וועלכע אנדערע אפגעשוואכטע פעינט וואס קען פארפעסטעט זאמד אין אייער הויף מיט בליי. צו פארמיידן פון אריינברענגען בליי-פארפעסטעטע זאמד אריין אין אייער הויז, לייגט אראפ טעפיקער 'דארמעטס' (doormats) אינעווייניג און אינדרויסן ביים טיר פון אלע אריינגענג, און טוט אויס אייער שיך בעפאר איר קומט אריין. ווי אויך, ערלויבט נישט אז קינדער זאלן שפילן אין ערטער וואו עס איז דא זאמד וואס קען זיין פארפעסטעט.

באצאלן פאר טעסטינג

פאר פאמיליעס מיט פרוואטע אינשורענס, ווערט בליי 'סקרינינג' פאר קינדער מיט א הויכע ריזיקע פון אויסגעשטעלטקייט, געדעקט אונטער די פעדעראלע 'עפארדעבל קעיר עקט' (Affordable Care Act). אינטערסירט זיך ביי אייער אינשורענס פראוויידער געוואר צו ווערן וואס עס איז אריינגערעכנט אין אייער פלאן. ווי אויך, טוט 'מעדיקעייד' (Medicaid) באצאלן פאר בליי טעסטינג פאר אלע איינגעשריבענע קינדער.

איר קענט זיך אויך פארבינדן מיט די העלטה דעפארטמענט פון אייער קאונטי צו זען אויב זיי האבן בליי טעסטינג קליניקס, אדער אויב זיי אראנזשירן טעסטינג פאר קינדער וואס האבן נישט קיין העלטה אינשורענס דעקונג.

פאר מער אינפארמאציע איבער טעסטן אייער קינד פאר בליי, פארבינדט אייך מיט די ניו יארק סטעיט דעפארטמענט אוו העלטה אויף 1-800-458-800 אדער באזוכט זייער וועבזייטל אויף: health.ny.gov/environmental/lead.

ווייסט אייער רעכטן

סיי אויב איר רענט, איר זענט אן אייגענטימער, אדער איר פלאנירט צו קויפן א הויז. זאלט איר זיין באוואוסטזיניג איבער אייערע רעכטן. די בליי געפאר באשיצונג געזעצן פארלאנגען:

- אז לענדלארדס מוזן אויפהאלטן אפגעהיטענע 'סעיף' (safe) באדינגונגען אין אייער היים. אויב זענט איר באזארגט אז בליי-באזירטע פעינט אין אייער היים קען פארשטעלן א געזונט ריזיקע, שמועסט איבער די וויכטיגע פארריכטונגען מיט אייער לענדלארד. אויב זענט איר נישט צופרידן מיט אייער לענדלארד'ס אפרוף, פארבינדט אייך מיט אן אדוואקאט, אדער א לעגאלע הילף סערוויסעס אפיס 'ליגעל עיד סערוויסעס' (legal aid services). (באזוכט www.lawhelpny.org צו טרעפן אומזיסטע לעגאלע הילף 'ליגעל עיד' (legal aid) פראגראמען נעבן אייך).
- אז פארקויפער און לענדלארדס מוזן אינפארמירן פאר קויפערס אדער רענטערס איבער באוואוסטע בליי-באזירטע פעינט אדער בליי-באזירטע פעינט געפארן פון הייער וואס זענען געבויעט געווארן בעפאר 1978.
- אז קאנטראקטארס וואס פירן דורך רענאוואציעס, פארריכטונגען, און פעינטן פראיעקטן אין הייער וואס זענען געבויעט געווארן בעפאר 1978 זאלן זיין EPA באשטעטיגט 'סוירטיפייד' (certified) און זאלן אויספאלגן ספעציפישע ארבייטס פראקטיצירונגען צו פארמיידן דאס אויסגעשטעלטקייט צו בליי.

אויב איר קלערט אז עמיצער פארלעצט די דאזיגע געזעצן, פארבינדט אייך מיט די העלטה דעפארטמענט פון אייער קאונטי, אדער מיט די פאראייניגטע שטאטן ענווייראמענטאלע באשיצונג אגענטור (EPA). ענווייראמענטאל פראטעקשאן עדזשענסי' אויף: **(800) 424-5323**.

אויב איר אדער אייער לענדלארד נוצן א קאנטראקטאר צו דורכפירן פארריכטונגען וואס קען צושאקלען בליי-באזירטע פעינט אין אייער היים, מאכט זיכער אז זיי נוצן אן EPA באשטעטיגטע בליי-באווארענטער קאנטראקטאר (EPA Certified Lead-Safe Contractor). איר קענט טרעפן א ליסטע פון בליי-באווארענטע קאנטראקטארס אין אייער געגנט אויף:

cfpub.epa.gov/flpp/pub/index.cfm?do=main.firmSearch

קינדער און שוואנגערדיגע פרויען זאלן נישט זיין אנוועזנד אין הייער דורכאויס רענאוואציע, פארריכטונג און פעינטן פראיעקטן וואס קענען צושאקלען בליי-באזירטע פעינט.